

mægleren eller én af parterne ønsker det. Aftaler parterne en løsning på konflikten, betyder det, at parterne indgår et forlig, således at retssagen herefter hæves. Forliget kan indgås udenretligt, eller parterne kan anmode retten om, at aftalen indføres i retsbogen som et retsforlig efter retsplejelovens § 270.

Hvis en aftalt løsning på konflikten indføres i retsbogen som et retsforlig, vil offentligheden kunne få indsigt i retsforliget i samme omfang, som hvis retsforliget var indgået i forlængelse af en traditionel forligsmægling. Aktindsigt i et retsforlig står åben for personer, der har retlig interesse heri, jf. retsplejelovens § 41 d. Endvidere har journalister adgang til aktindsigt til støtte for journalistisk arbejde, men udskrifter må ikke være tilgængelige for andre end massemediets journalister, jf. retsplejelovens § 41 f.

Hvis retsmæglingen ikke ender med en aftalt løsning, fortsætter retssagen efter de almindelige regler om behandlingen af civile sager.

En retsmægler må fra retsmæglingens start ikke i øvrigt have med sagen at gøre, og dette gælder også efter retsmæglingens afslutning. En dommer, der har fungeret som retsmægler, kan således ikke beklæde retten under sagens fortsatte behandling, og dette gælder, hvad enten retsmæglingen er afsluttet med en aftalt løsning eller ikke. En dommer, der har fungeret som retsmægler, kan derfor ikke dømme i sagen og kan heller ikke deltage i andre afgørelser i sagen, eksempelvis afgørelser vedrørende fri proces, advokatbeskikkelse, sagsomkostninger eller optagelse i retsbogen af en aftalt løsning som retsforlig.

2.4.10. Retsmægling er under forsøgsordningen et tilbud, som retten – når der er betalt retsafgift – stiller til rådighed for parterne uden krav om yderligere betaling til retten.

Retsmæglingen kan imidlertid medføre udgifter for parterne i form af navnlig advokatsalær eller honorar til en tredjemand for deltagelse i retsmæglingen.

Forsøgsordningen med retsmægling er tilrettelagt på den måde, at parterne som udgangspunkt hver især skal afholde egne udgifter i forbindelse med retsmæglingen – og dette gælder uanset udfaldet af retsmæglingen. Således er det en del af standardaftalen, at parterne som udgangspunkt forpligter sig til at afholde egne udgifter i forbindelse med retsmæglingen.

Hvis en af parterne har fri proces, kan parterne dog ikke med retsvirkning for statskassen ved aftale fravige retsplejelovens regler om, at retten træffer afgørelse om fordeling af sagens omkostninger. Hvis en part har fri proces, følger det derfor af standardaftalen, at retten skal træffe afgørelse om sagens omkostninger

efter principperne i retsplejelovens kapitel 30, og retten vil efter omstændighederne kunne pålægge modparten at refundere de udgifter, som statskassen har afholdt i forbindelse med partens deltagelse i retsmæglingen.

Hvis en part er dækket af en retshjælpsforsikring, følger det af standardaftalen om retsmægling, at parten påtager sig at kontakte det pågældende forsikringsselskab på forhånd for at afklare, hvorvidt forsikringsselskabet kan acceptere parternes aftale om, at hver part bærer sine egne omkostninger i forbindelse med retsmæglingen. Hvis forsikringsselskabet ikke kan acceptere parternes aftale, følger det af standardaftalen, at modparten efter principperne i retsplejelovens kapitel 30 kan blive pålagt at refundere de udgifter, som er afholdt i forbindelse med partens deltagelse i retsmæglingen (dog bortset fra en eventuel selvrisiko, som altid skal betales af den part, der har retshjælpsforsikringsdækning).

Hvis ingen af parterne har fri proces eller retshjælpsforsikringsdækning, skal parterne imidlertid altid – uanset udfaldet af retsmæglingen – hver især afholde egne udgifter i forbindelse med retsmæglingen.

En del af omkostningerne ved retssagen, herunder retsafgift, vil være opstået, før retsmæglingen starter. Hvis retssagen fortsætter efter endt retsmægling, vil der løbe yderligere omkostninger på. Hvis retsmæglingen og retssagen afsluttes med et forlig, kan parterne på sædvanlig vis enten inddrage spørgsmålet om fordeling af omkostningerne ved retssagen i forliget eller lade retten træffe afgørelse herom. Såfremt retssagen fortsætter efter endt retsmægling og ikke slutter med et forlig, vil spørgsmålet om fordeling af omkostningerne ved retssagen på sædvanlig vis blive afgjort af retten som led i en dom i sagen, jf. retsplejelovens kapitel 30.

2.4.11. Som nævnt under pkt. 1.2 er forsøgsordningen med retsmægling blevet evalueret. Evalueringen af forsøgsordningen påbegyndtes i efteråret 2003, og den endelige evalueringsrapport fra Justitsministeriets Forskningsenhed forelå i marts 2005. Evalueringen bygger dels på nogle såkaldte stamskemaer, dels på spørgeskemaer og interviews. Stamskemaerne er mæglernes aftaportering til Domstolsstyrelsen om forløbet og resultatet af de enkelte sager. Spørgeskemaerne, der er udformet med henblik på at belyse, hvordan de personer, der har deltaget i en retsmægling, opfatter forløbet og resultatet af mæglingen, er blevet udleveret af retsmægleren i forbindelse med mæglingsmøderne i de enkelte sager. Alle deltagende personer - parter, partsadvokater og mæglere - er således blevet bedt om at udfylde et skema for hver sag,